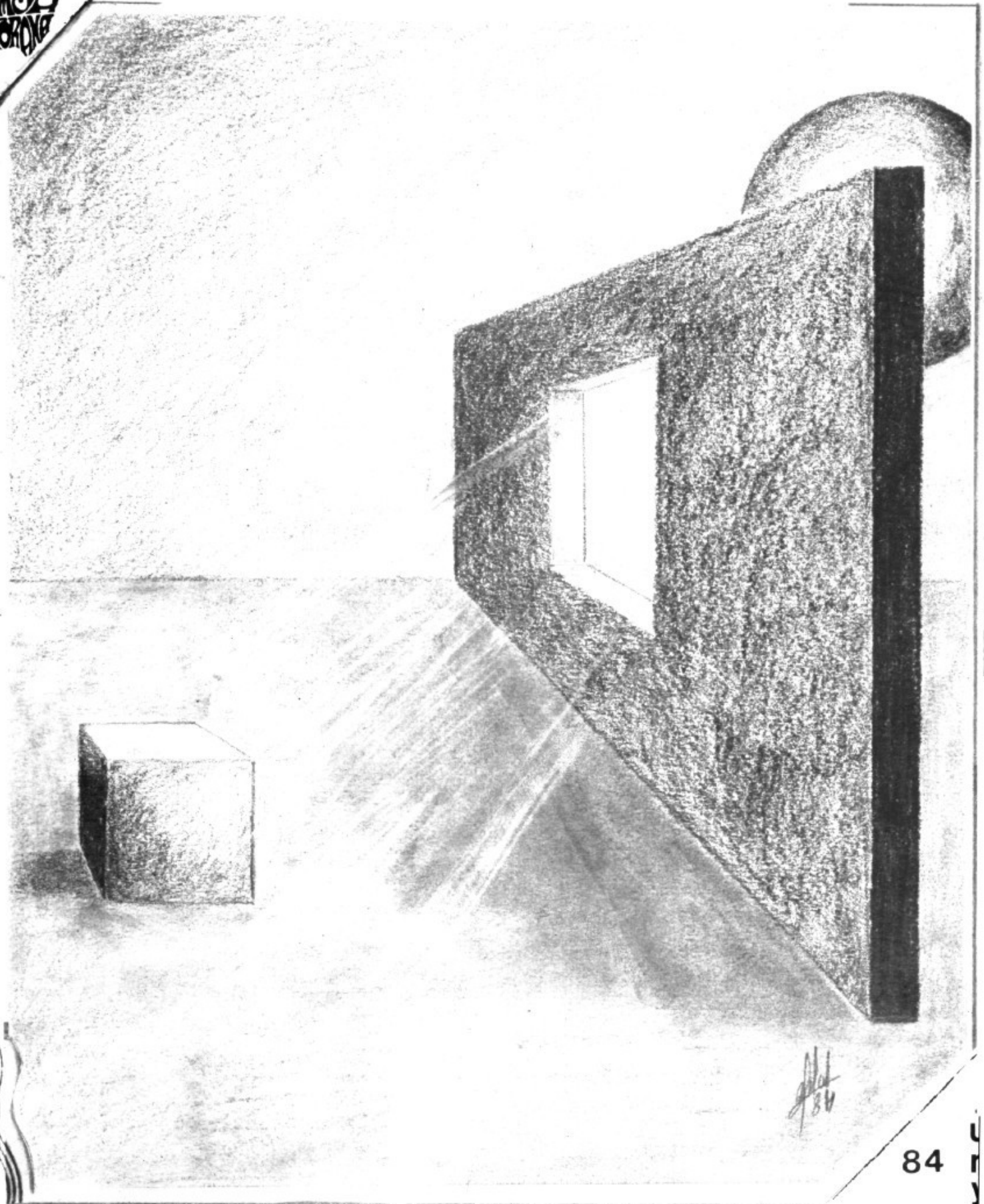

PORTULCA

27

PRENSO
ORDINA

Alb
86

84

U
Y

CULTURETA GENERAL

Anem a conèixer quatre coses d'aquest líquid greixós que empram tan sovint dins la nostra cuina, em refereixo a l'oli d'oliva, que, per cert avui en dia, és dels més cars, degut a la feinada que du el manteniment de les oliveres, i els grans gastos que representa la collida de les olives.

Es de color groc pàlid o verd obscur, segons el mètode emprat en l'extracció i l'estat en que es troben les olives (els olis més fins són de color groc clar, amb tendència a incolor). La seva densitat a una temperatura de 15 graus és de 0,916. A una temperatura normal és líquid, comença a embullar-se entre els 5 i 10 graus, i es gela completament entre els 0 i els 4 g. - haureu trobat a vegades, en ple hivern, la botella de l'oli amb aquest completament blanc i espès, per aclarir-lo, basta que l'acosteu al foc. Proporciona 9.465 calories per kg., i l'estómac el digereix fins a un 97,7 % del que consumim.

S'empra en perfumeria, farmàcia, saboneria, etc... la seva extracció es consegueix mitjançant un sistema de premsat, tot seguint un procés d'elaboració: rentat de les olives, molta, premsat i separament

de l'oli de les restes que es filtren amb ell.

Antigament, les olives, després de rentades es separaven del pinyol perquè es creia que aquest tenia propietat perjudicials, avui en dia aquesta operació ja no es fa.

Una vegada molta l'oliva es col·loca damunt unes soles circulars d'espart que es posen una damunt l'altra, davall una premsa, tenen un forat enmig d'uns deu Cms. per on hi passa una columna foradada i buida per dedins, que dona consistència a la pila de soles i facilita la filtració de l'oli. El primer oli que surt, tret a baixa pressió, és el conegut com oli verjo. El líquid obtingut amb el premsat, a més d'oli, té aigo, goma, fragments sòlids, etc..., elements que s'han de separar lo més aviat possible.

Una vegada refinat l'oli, es guarda dins depòsits especials en poca clarar, i a una temperatura de 14 o 15 graus. Durant aquest temps les substàncies que encara queden mesclades amb l'oli, es van posant poc a poc al fons del depòsit. El solen colar tres vegades amb l'any, sempre dins la Primavera o la Tardor.

L
O
L
I

D
O
L
I
V
A

PORFULA. Informatiu-cultural de Marratxí. Número 27, Juny de 1.984

Editat a s'escola vella, Pòrtol (Marratxí) Impres a ESCRIT, Ausiàs March, 5 (Palma)

D.L. : P.M. 529/81

COL.Laboradors: Xisco Barceló, Biel Vich

Consell de Redacció: Miquel Bosch i Auba, Biel Massot i Muntaner, Miquel Mut i Sureda, Ramon Diaz i Villalonga

Convocatòria per a ajudes a les escoles públiques i privades i/o Associacions de Pares corresponents, perquè en el termini d'un mes a partir de dia primer de juny, presentin al CIM les peticions d'ajudes per a material esportiu de tot ordre.
PER A MÉS INFORMACIÓ COMISSIÓ D'ESPORTS.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

floristeria

JOANA

I

MARGA

LA RAMBLA - CIUTAT

encàrrecs:
tfs. 27 56 06
22 60 15

C. Mirto, 8
RAFAL

LA NOSTRA LLENGUA A N'EL MÓN

Hi ha molta gent que es creu que la nostra llengua només serveix per parlar-la entre les nostres amistats i a ca seva, això sense dubte és un fet influenciat per la campanya que alguns fan, aplicant aquella màxima de Juli Cèsar que diu "Divideix i guanyaràs" i així ens fan creure que la nostra és una llengua únicament d'ús domèstic.

Però no és així, la nostra llengua té una importància que darrement es va demostrant; dues proves.

PRIMERA.- El Dimecres 16 de Maig el diputat Lluís Maria del Puig va encetar, ni més ni manco que al Parlament Europeu, on es reuneixen tots els països occidentals del món, el diàleg en la nostra llengua, això és un fet històric que reconeix l'existència i ús de la nostra llengua.

SEGONA.- Molts de països del món tenen una emissió de ràdio en la nostra llengua, això té una importància que cal tenir en compte; Ràdio Pays de Paris, emiteix programes en la nostra llengua des de l'any 82, Ràdio Occitània (Franca) també des del 82, Ràdio Val Daudou de Gaulhet Occitània (Franca) 1 emissió de mitja hora cada Di - marts, Ràdio Arrels de Perpinyà, tota l'emissió, Ràdio Sigma l'Alguer (Itàlia), tota l'emissió, Ràdio Peninsular de Caracas (Venessuela) 1 hora d'emissió cada Dissabte, Ethnic EB de Brisbane (Australia) 1 hora i mitja setmanal, a més de Ràdio 4, Ràdio Avui, Ràdio Popular de Mallorca, Cadena 13 de Catalunya, Catalunya Ràdio i altres.

La nostra llengua es parla a-

rreu del món. No donem raó de ser¹⁽⁵⁵⁾ a aquestes frases, "Un Poble que perd la seva llengua perd la seva identitat", "Un poble que renuncia a la seva llengua és un poble mort".

Per tant, lluitem per la nostra llengua i demanem una normalització ja.

LA REDACCIÓ

El concurs de contes de PÒRTULA

La Caixa de Pensions, Sa Nostra L'Ajuntament de Marratxí i la revista Pòrtula, fan pública la relació dels premis atorgats en el segon Concurs de Contes de Marratxí

Categoria A (de 5 a 10 anys)

1er- "L'arbre sense fulles" de Francesc J. Mulet, de Valldemossa.

2on- "L'ànec i la gallina" de Francesca Juan Calafat, de Valldemossa.

Categoria B (de 11 a 15 anys)

1er- "El poble que no tenia alegria" de Daniel Vanrell Martínez, de Ciutat.

2on- "Na Carla i el seu viatge fantàstic" de na Maria Blanco Bouzà (Es Figueral)

Categoria C (de 16 a 18 anys)

1er- "Conversación bajo el puente" de Pablo de la Torre (Ciutat)

2on- "Vols jugar amb nosaltres" de Frederic X. Ruiz Galmés (Ciutat)

Categoria D (a partir dels 19 anys)

1er- "La cuadrat desert"

2on- "La perla" de na M^a del Carme Feliu (ciutat)

L'entrega de premis tindrà lloc el dia 28 de Juny a les 18 h. dins el recinte de festes de St. Marçal

Pla de Na Tesa

Es la segona vegada que col·laboro amb aquesta revista informativa, i si els dic la veritat estic molt content de fer-ho, tal vegada no ho hauria fet, però vaja! per intentar-ho que no se perdi. Però em permetran que els expliqui perquè, m'agrada lluitar per tot lo difícil que és fer bé pel poble.

Perquè d'una vegada per totes els marratxiners anem més units.

Perquè si qualque vegada crític no és per criticar, si no que sigui una crítica constructiva i pel bé del poble.

Perquè crec que el nom de Marratxí amb un informatiu com aquest pugui unir no sols marratxiners, que això serà la primera passa, sino també unir a tots els mallorquins.

Crec que podria anomenar molts de motius, però vaja, esper que tot quant he dit es pugui complir.

En un altre ordre de coses diré que pel Pla de Na Tesa, de set dies que té la setmana, els carrers estan fora llum quatre dies (segons quins carrers), que la recollida de fems un dia es fa a les set del matí altre dia són les onze i encara no ha passat.

Que ja és una realitat l'equip de basquet que hi haurà l'any que ve en el poble.

A la foto veim el popular jardiner del nostre Ajuntament, molts d'anys fent feina per Marratxí, l'hi diuen "El Caminer" i l'altra foto pertany a Josep Me Serra que és jugador de futbol del R. Mallorca, jove i amb molt de porvenir, aquesta temporada el cediren a l'Esporles, però se ben cert que el Mallorca compte amb ell, encara que anirà a fer el servici i molt probablement jugarà amb un equip de segona B, i si no, el temps ho dirà.

Res més, fins el proper mes que tendran detall de grups i companyies de teatre, fins llavors

Xisco Barceló

REFORMA CIRCULATORIA

AL PORT D'INCA.- Aprobada per l'Ajuntament la reforma circulatoria del Port d'Inca.

PUJA DE L'AIGUA.- Malament ve ser aprovada la puja de l'aigua per l'Ajuntament, segons notícies arribades a la nostra redacció, la conselleria d'Indústria ha denegat de moment la mentada puja, per la qual cosa no hi ha puja immediata de l'aigua.

DIADES CULTURALS.- Com cada any, i organitzat per l'obra cultural de la Caixa de Pensions "La Caixa", es dureren a terme unes diades culturals dins el nostre municipi, aquestes comencaren el dia 29 de Maig a n'el col·legi Costa i Mobera, on el grup de teatre Cucorba posà en escena l'obra "En Toni mig dimoni i ets estudiants de sa cova de Sineu". El dia 1 de Juny a la Salle del Port d'Inca hi hagué l'actuació del grup Sis-Son, dia 8 a les 20.30 el quintet de vent "Ciudad de Palma"

Actuà el mateix col·legi. Per acabar aquestes diades culturals el dia 27 de Juny a les 21 hores a n'el col·legi Costa i Mobera tornà a actuar el grup "Sis-Son".

PRESENTACIÓ DEL C.C. MARRATXI.-

Aquest passat mes de Maig, teníem lloc la presentació del C.C. Marratxi, que en aquests moments presenta dues novetats, la primera és la fusió per aquesta temporada en la S.D. Murense, i l'altre el canvi del seu local social, ja que de Ca's Tord ha passat al bar Ca'n Fembre del Pla de Na Tessa. La plantilla de corredors que té, és la següent:

Afficionados; Pen Sastre i Elorenc Prats, Juvenils; Jaume Adrover, Jaume Tomás, Toni Caldentey, Pen Juan, Tomeu Munar, Cadets; Xisxo Horrach i Miquel Cirer, Infantils; Joan Colombran i Fèmines; Maria Mora. A la primera cursa organitzada pel club, el trofeu ACAMA, una de les més populars, i en la categoria de juvenils, va guanyar el corredor Toni Caldentey.

DOS POLICIES MUNICIPALS.- El passat dia 2 d'aquest mes tingueren lloc els exàmens per aconseguir dues places de policia municipal per a la temporada d'Estiu; l'al·lotja Jerònia Vanrell Torrens i en Jaume Arturo Susu Garcias foren els que aconseguiren les places. Enhorabona.

NOVA AUXILIAR DE L'ESCOMBRERIA.-

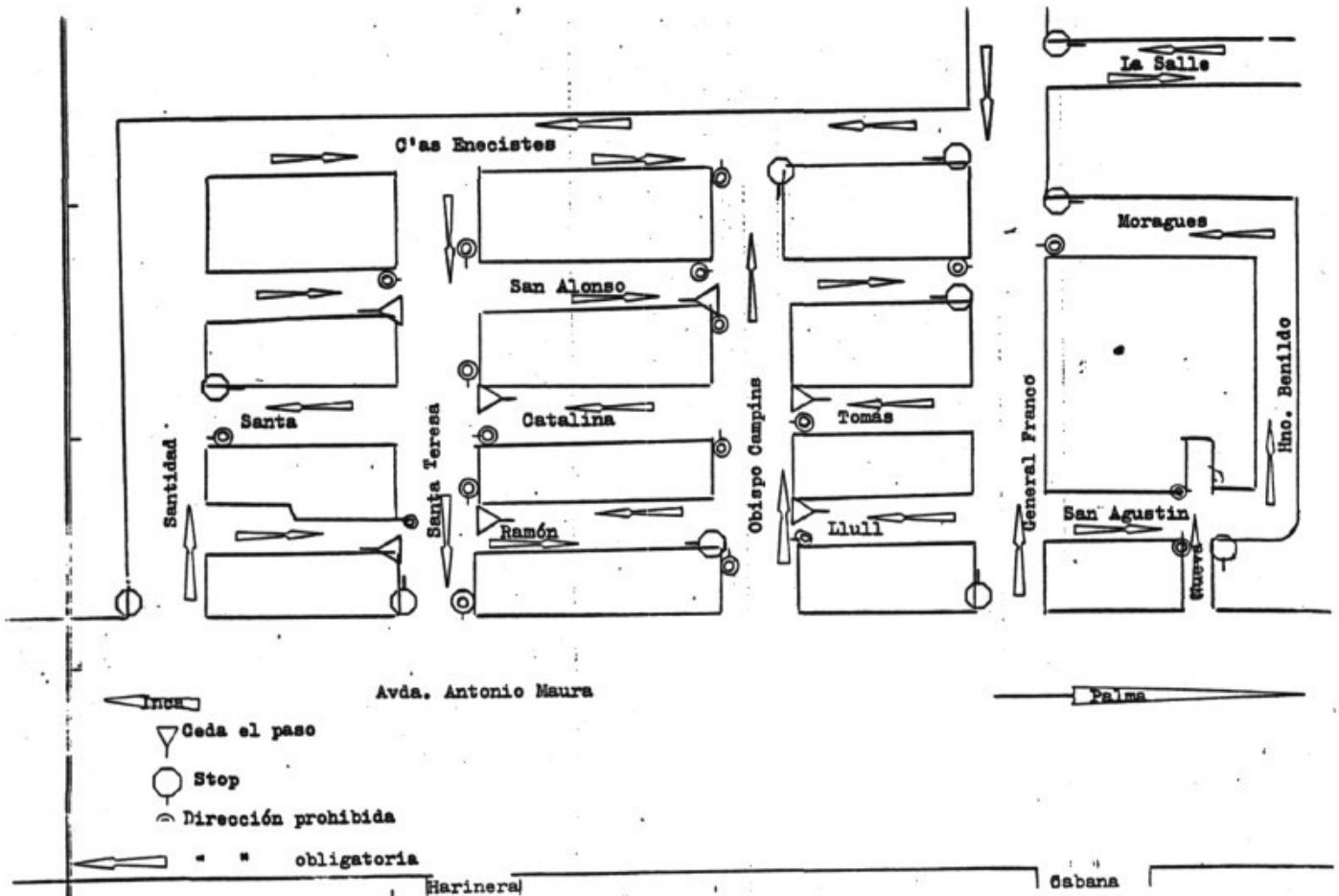
El passat dia 4 d'aquest mes tingueren lloc els exàmens per auxiliar administrativa del nostre Ajuntament la millor classificada, i que per tot passa a fer feina dins l'Ajuntament, fou n'Enriqueta Ramis de Pòrtol. També enhorabona.

FALLO DEL CONCURS DE DIBUIX ESCOLAR ORGANITZAT PER L'AJUNTAMENT.-

També el passat dia 2 es duré a terme el fallo del concurs de dibuix escolar que organitzava l'Ajuntament de Marratxi. El jurat format per 2 catedràtics, 1 sicòleg, 2 pintors i 1 representant de l'Ajuntament, tots ells del terme, concediren un 1er. premi i 10 accésits. El primer premi el guanyà en Manuel Gil Castelló de l'escola graduada del Port d'Inca, té 12 anys.

FESTES DE ST. MARÇAL 1.984.-

Ja les tenim damunt, recordau que en aquests moments comencen una setmana més prest que els altres anys, així doncs, el proper dia 21, penjada de banderes i el 23 la primera revetlla de ball (verbena), mirau-ho als programes que, segurament, quan vos arribi la revista ja estaran penjats.

FESTES del CARME 1984

Altra vegada i com cada any per aquestes dates, ens trobam que s'acosta la festivitat de la Verge del Carme. Un any uns, un altre uns altres, però lo important és que desde fa quinze anys hem recuperat una tradició que anava a perdre's.

Enguany ja hem format una comissió de festes oït, el que tal vegada encara manca, és la total col·laboració del poble, ja que sigui per mal entesos o perquè encara no ens hem donat compte que a les festes patronals només hi ha d'haver una sola comissió de festes, no em refereso a un grup de gent com noltros que sé cuidat d'organitzar-ho tot, sinó a tot el poble, tal vegada si visquéssim un poc més contents de les arrel que en el seu temps constituïren les tradicions i la cultura popular de la vila, arribaríem a aconseguir-ho; cada any, un mes abans de les festes, tots els portolans ja estariem amb les orelles dretes i entre tots, nos preparariem la nostra festa. Per desgràcia encara no hem arribat aquí, i avui en dia, per un grup de gent com noltros (molts en edat escolar), significa un bon mal de cap i uns gastos enormes, que fins que han acabat les festes no sabem si les podem fer front, per altra banda, si no fos per la confiança que en el fons el poble ens demostra, no nos hi posariem.

Joana serra

"CARTERA"

ENS HAVIEN DIT QUE ERA UNA DONA MOLT VELLA I QUE ESTAVA MALAMENT DE SALUT, AIXÒ, QUE ERA GLOSADORA I QUE VIU A BÙGER, ERA TOT EL QUE SABÍEM SOBRE ELLA.

A NOLTROS ENS INTERESSAVA CONÈXER-LA, IN UN BON DISSABTE HORABAIXA PARTIM CAP A BÙGER, ENS VAREN DIR ON VIU I VÀREM TOCAR A LA SEVA PORTA, TOT PENSANT TROBAR-NOS AMB UNA VELLETA ASSEGUDA A UNA CADIRA AMB UNA FLESSADA DAMUNT ELS GENOLLS, I MÉS QUAN EN LLÒC D'OBRIR ELLA HO VA FER LA SEVA FILLA I ENS VA MENAR CAP A UNA HABITACIÓ OSCURA, PERÒ REMIL·LLAMPS, QUIN XASCO! QUAN LA VÈREM, ESTAVA MIRANT LA PEL·LICULA A LA TELEVISIÓ I VA RESULTAR QUE VA MÉS DESXONDIDA I MÉS BONA QUE UN GRA D'AI I MÉS FRESCA AMB AIXÒ DE FER GLOSES QUE MOLTS QUE ES TENEN PER BONS.

EL MOTIU D'ANAR-LA A VEURE ERA PER CONVIDAR-LA A LA "TROBADA", PERÒ A MI EM PASSÀ PEL CAP EL FER-LI UNA ENTREVISTA, A LA CORREGUDA VAIG PREPARAR UN PARELL DE PREGUNTES PERÒ NO VA ESSER NECESSARI FER-LES-HI, JA QUE DE TOT D'UNA ENS VA COMENÇAR A CONTAR LA SEVA VIDA DE GLOSADORA.

SOM NA JOANA CARTERA NO EM SAP GREU PUBLICAR-HO SOM D'UN POBLET PETIT QUE HI VAN PER SA CARRETERA QUE M'ESCOLTES CALAVERA ÉS VERA QUE TENC UNA ERA I MALDAMENT TENGUIS BATERA NO HI VULL ES TEU CARRETÓ AQUESTA PORRIA SER LA SEVA PRESENTACIÓ, MALGRAT NO LA NOS CONTAS PER AIXÒ. SON PARE I SA MARE JA HO EREN GLOSADORS I RILA JA COMENÇAVA A COMPENDRE QUALQUE MOT QUAN NOMÉS TENIA SIS ANYS.

Jo sempre he pensat que unes festes patronals les ha fer el poble pel poble, i les ha d'oferir als externs ben de franco, però en les nostres circumstàncies és impossible, perquè no hi som TOTS, i, lògicament no podem carregar el mort a un parell, tenim la sort que fins ara en que hagut estat indirectament la gent a respost a l'hora de anar a festa al manco econòmicament just amb el fet de comprar aquella entrada amb un preu simbòlic, per assistir als espectacles, es el que menys podem demanar i per això seguim.

Com cada any, vos hi esperam a tots amb el desig de que ha passu de lo més bé.

Una cosa interessant i de la qual vos vull fer menció, és una important innovació que iniciam enguany en el programa de festes la "TROBADA DE GLOSADORS DE MALLORCA", vos puc adelantar que ja tenim paraulats, i suposam que sè

gurs, una quinzena de glosadors de per tota l'illa, entre ells, noms tan coneguts com són en Planissi, Joan Mas, Maddò Joana "Cartera" (amb la qual vos oferim una entrevista en aquest mateix número), etc. i per suposat tots els glosadors de la vila, que com sabeu, si un és bo, l'altre és millor, vegeu una mostra que ens va oferir en Pau Ferrer (el d'enmig a la foto)

Dia 13 de Juliol

Mallorca esta convidada pagant un mínim d'entrada per assistir a sa trobada de glosadors si Déu ho vol

Aquesta bulla es farà de gloses en mallorquí a n'es terme de Marratxí i a n'es poble Portolà.

I aquesta altra, dedicada a maddò Joana "Cartera" de Búger,

Quan un homo té cantera se troba de bon humor en sa nostra reunió dins es ram de sa cançó ja tenim Dama d'Honor; Maddò Joana Cartera glosadora de primera de tot Mallorca en redó i d'es poble bujarró sa dona més sandunguera.

M. Mut.- En nom de la comissió de festes.

QUAN LE VAIG DEMANAR L'EDAT QUE TENIA EM VA RESPONDRE:

A N'ES POBLES DE VEGADES SES CAMPANES PAN DING-DING JO JA TENC SETANTA-CINC I SES CORDES BEN FERMADES.

I ÉS BEN VER QUE LES HI TÈ BEN FERMADES, PERQUÈ QUAN COMENÇA UNA CANÇÓ NO N'HI HA CAP QUE DESAFINI. LA PRIMERA VEGADA QUE VA GLOSAR EN PÚBLIC VA SER AMB EN CALAPAT, EL FAMOS GLOSADOR AVUI MORT, QUE TOTS HEM SENTIT ANONENAR. TAMBÉ HA GLOSAT AMB EN PLANISSI, AL QUE TENDREM OCASIÓ D'ESCOLTAR A PÒRTOL, LA PRIMERA

VEGADA QUE ANÀ AMB ELL ANAREN A UN DINAR I QUAN ARRIBAREN LES DIGUEREN QUE HAURIEN D'ESPERAR UN POQUET, QUE FOREN DUES HORES, I MADDÒ JOANA ENFLOCÀ AQUESTA A L'ANO DE SA FONDA:

JO NO SÉ QUE VOS PAREN SI VOS HEM DE FER UN GLOSAT A S'HORA QUE HAUREM DINAT ES SOL JA S'HAURA POSAT I PER PAGAR NO HI VOREM

JA POREU FER CONTES SI EN VA FER DE VIA L'AMO A DUR-LOS EL DINAR, NO LI DEGUÉ AGRADAR GENS AIXÒ DE NO COBRAR. DARRERAMENT VA ESCRIURE UN GLOSAT A LA MARE DE DÉU DE LLUC.

- "ALLA LES CANTÀREM, PERÒ QUAN VAIG VEURE QUE JO NO HI HAVIA NINGÚ D'ES MEUS, EM VAREN CAURE SES LLÀGRIMES".

TÉ UN MUNT DE PLAQUETES PETES SEVES ENS EN VA MOSTRAR UN PARELL I ENS VA DIR QUE LES ESCRIVIA DE NIT.

- "M'AIKECAVA I EM POSAVA A ESCRIURE, I ES MEU HOMO NI SE'N TENIA"

- " HE FET MOLTES PLAGUETES, NI HA PER TOT EL MÓN".

AMB EL POC TEMPS QUE VÀREM ESTAR AMB ELLA, ENCAERA PODRIA CONTAR MOLTES MÉS COSES DE LA SEVA HISTÒRIA PERÒ HE D'ACAPAR, DE VOLER SEGUIR, OMLIRIA TOTA LA REVISTA, I HEM DE DEIXAR UN POC D'ESPAI PELS ALTRES, COM DES PEDIDA VEGEU AQUESTA QUE ENS VA CANTAR UNA NEBODA SEVA QUE ESTAVA AMB NOLTROS:

SES AL·LOTETES DE PÒRTOL SÒN SES MÉS GUAPES DEL MÓN I DINS ES SOSTENS HI DÜEN DUES BOMBES D'AVION.

El's Cafès de la Vila

CAFÈ NOU

Tal vegada si fóssiu de fora vila i vequèssiu a Sa Cabaneta no el trobaríeu o no sabríeu quin és, ja que la vella i hermosa heura que fa uns quaranta anys ja semblaven els primers propietaris ha arribat a ta

par per complet el rétol que hi ha demunt l'entrada. A l'estiu, si voleu estar a la fresca, és el lloc ideal, devora la carretera, a l'ombra de l'heura sempre hi corr la micueta d'aire. La gent de la Cabaneta, si les demanau quin cafè és aquest, casi segur que més de la mitad vos diran Ca na Bàrbara, que és així com familiarment el conèixen pel noble i que és el nom de la madona que juntament amb l'amo en Toni (foto) i els seus fills mantenen el negoci en marxa.

Com a lloc d'esplai hi trobareu billar, futbolin, cartes i com no, les conegudes maquinetes de joc, que han fet net a més d'un, però tot això agrada i hi ha de ser, i entre una cosa i l'altre, amb gusts per a tots, no deixa de ser un lloc ben agradós.

M. Mut.--

A LA DIRECCIO DE PORTULA

Més que una crítica, voldria que ho entenguèssiu com una opinió d'un lector de sa vostra revista. D'ella crec que podria xerrar molt. Pentura començaria dient-vos que si volguèssiu podrieu treure-li tot el suc que volguèssiu. Haurieu de donar-li un major atractiu fent que hi hagui coses no només de Marratxí, sinó que també hi hagui cosa interessant de Palma, ses illes, i perquè no de tot el món.

M'agrada de cada dia més es caràcter mallorquinista que té sa revista. Veig clar com lluiteu per un mallorquí vertader a tota Balears. Això queda demostrat a s'editorial N° 26 on criticau unes administracions que fa poc temps reclamaven es mallorquí a Mallorca, i que ara no fan més que seguir com abans. El mallorquí és

nostro, el llenguatge que xerran tots i que a la fi és el llenguatge del carrer. M'agradaria que seguíssiu així.

A quí jo donaria, pentura, un 10, seria a qui fa les portades.

Tenen una gran bellesa plàstica i un meravellós dibuix cúbic, amb bona profunditat i a vegades bells efectes. Continua!

Sa llàstima més grossa que tenc és que per causes econòmiques hagi hagut de reduir el nombre de pàgines. Això fa que, apart d'aminorar el nombre de temes, es continguts estiguin més estrets i en conseqüència fagi perdre interès al lector.

Ja vos dic, totes aquestes millores són possibles, promocionau la revista per tot, que si voleu podreu guanyar molt. Seguiu així i ànims.

Biel Vich.

GUILLEM RULLAN es potecari

En Guillem Rullan -Curial a Soller, son poble natal- més conegut com "de l'Apotecaria de Sa Cabaneta ha passat per mals moments. Qui més qui manco va estar pendent del seu problema clínic i ara, una vegada recuperat, l'hem volgut acostar a les nostres planes.

-Me trob perfectament bé. He d'estar alerta i no puc fer segons quines coses. M'he de cuidar.

En comenta que se troba molt a gust aquí dalt. Tant ell com na Francesca, la seva esposa, han trobat un ambient molt agradable i aprecien molt a la gent, de la qual es senten corresposts. I així mateix ja fa setze anys que regenten l'apotecaria. Que no és dir poc!

A què te dediques, ara?

-Mira, apart de venir qualche matí o qualche horabaixa per aquí, també faig passejades. Sempre m'ha agradat passejar, però ara ho he de fer per recomanació mèdica. No me queda més remei.

Recordam passejades arqueològiques fetes en diferents ocasions i, indefectiblement, acabam parlant d'aquesta gran passió comú. Quan era a València, on va passar part de la seva joventut i temps d'estudiant, ja que els seus pares hi estaven afincats, ja anava a visitar estacions neolítiques i poblats ibèrics. Després, ja establert a Mallorca, va sentir molta curiositat per l'arqueologia ma-

llorquina i, sens tenir-ne títols específics, puc assegurar que en sap més que molts de llicenciats.

Com veus l'actual moment arqueològic a Mallorca?

-Ara hi ha uns equips de gent jove que treballa el camp arqueològic molt bé. Fan unes campanyes molt bones. Fins fa pocs anys això estava molt abandonat, però gràcies a l'impuls del Museu de Mallorca s'ha revitalitzat.

Ullada concreta a Marratxí...

-Si. Malgrat Marratxí sigui un municipi molt extens hi ha poques estacions arqueològiques, i sobretot que estiguin ben conservades, perquè vestigis d'habitat n'hi ha per tot arreu. Hem de destacar la cova de Son Caulelles i el bocí de via romana (VEGEU: Imatges de la Vila, a Contraportada).

L'afer de les "pedretes" com familiarment tractam el meravellós món de la prehistòria ens du hores de comunicació i delectació. A vegades no acabariem mai. No de bades fou mon primer mentor en la matèria. Mai no li agrairé prou.

Fins sempre, Guillem. Tothom celebra el teu guariment.

Biel.--

BIBLIOTECA PUBLICA

A l'escola Costa i Llobera fa dos anys que està instal·lada una biblioteca -de caire municipal- i el personal vilatà en fa poc ús, què passa?

-Primer pens que no hi ha costum d'anar a llegir a una biblioteca. La gent no està avesada a anar a un lloc a estar-hi un parell d'hores llegint. I després crec que el lloc, l'emplaçament, influeix. A un des Figueral, per exemple, li fa mal pujar fins aquí.

La interlocutora és na Francesca Adrover, bibliotecària des d'aquest curs en substitució de n'Antònia Gayà, que deixà la tasca per motius d'hora fi.

Qui empra el servei de biblioteca de Marratxí?

-Quasi tots són nins d'aquí, de l'escola, i molt poca gent de fora. De 6 a 9 no hi sol venir ningú. De vegades algun nin fent treballs de classe.

Quins són els llibres més emprats?

-Llibres infantils, de lectura i de consulta. Els nins de sé a deu anys són els que més llegeixen. Els d'onze a catorze ho fan més per obligació.

Des de l'abril del 82 en que

s'inaugurà el que era biblioteca de l'escola, com a pública i municipal encara no hi ha una ordenació feta ni tan sols catalogació de fitxes, qui té la culpa d'això?

-Bé, ara és un poc complicat perquè depenem del desaparegut Consell General Intersinsular, que al passar a Comunitat Autònoma se'n va desfer de la xarxa de biblioteques. Ara pareix que el Consell Insular ho vol aglapis, però de moment estam a l'aire esperant que algú ens doni una mà. Per ara estam com a desemparats i no hem rebut cap ajuda econòmica.

I del nostre Ajuntament?

-L'únic que ha fet ha estat el pagament de la bibliotecària. Però del pressupost destinat a la compra de llibres no n'hem vist ni cinc durant el present curs.

Així idò, aquest curs no s'ha pogut ampliar el fons, que en aquests moments està sobre els 3500 volums, perquè cap dels responsables ha donat senyal de vida. Això no està bé ni és seriós!

Quin criteri de selecció d'obres feis servir? (quan hi ha \$)

-Els llibres que més s'empenen són els que intentam ampliar o renovar. Així mateix duim els anexos

COSTA I LLOBERA

que surten de les diferents enciclopèdies que ja hi ha. Per altra part els mestres fan una llista dels que consideren interessant per anar ampliant.

Què creus que falta?

-Apart de les fitxes i de l'ordenació, trob que hi ha una deficiència de llibres infantils i juvenils en català.

Idò a veure si en tornar ja està tot arreglat. Gràcies.

Biel.--

Des de fa un parell d'anys a Sa Cabaneta hi ha el grup de teatre Migjorn, el qual com molta ja saben sol fer actuacions durant les nostres feste més significatives, però en guany ha correut un rumor de que no farien cap actuació, per assabentar-nos d'això, vàrem parlar amb una representació d'aquest grup de teatre, el qual està format per les següents persones: Joan Pisà, Catalina i Magdalena Canyelles Xisco i Toni Toràs, Marçalida Gayà, Mateu Mulet, Toni Bibiloni, Marçal Palou, Isabel Palou i altres dels quals no recordem el nom.

Aquest grup de teatre té els seus orígens a l'any 78 quan varen fer la seva primera actuació a les festes de St. Marçal, però ja abans i com a components del grup parroquial Juvent, ja havien fet una obra més per pares i components del grup, que va ésser "Es Calçons de Mestre Lluç" després també i com a club varen representar una altra obra que va ésser "L'Estudiant del

dia", a rel d'aquestes actuacions es varen resoldre a formar aquest grup de teatre, que com hem dit abans, va fer la primera actuació a les festes de St. Marçal de l'any 78 amb l'obra de la qual tenen més bon record, "L'Amo de Son Magraner", després i en anys successius, han representat obres com "Un Senyor damunt un ruc", "El bosc de la Senyora Avia", "Les Tietes", "Molta feina i pocs dolers", aquestes obres s'han anat representant a pobles com, Moscarí, Selva, Esporles, Pont d'Inca, Pla de Na Tesa, Santa Maria, Génova i naturalment Pòrtol i Sa Cabaneta. A més d'aquestes actuacions fora del nostre terme, varen prendre part a la "Primera Mostra de Teatre de Marratxí" que va tenir lloc a n'el

Pla de Na Tesa. Això és a grans nínzellades la Història d'aquest grup de teatre.

Quant al rumor que per en guany no tenien res previst, aquesta va ser la seva contestació.

ES ver que de moment no tenim res previst, ja que a princípi d'any varen sorgir una sèrie de discrepàncies, i com és evident, abans de posar res en marxa, s'havien de resoldre, un dia resoltes, va tenir lloc una reunió entre els components del grup, mos hem trobat la temporada molt avançada, però ja teniem pensat preparar qualsevol cosa, i si mos dóna temps la fariem en guany, cinó ja serà l'any que ve. Si estem en guany sense fer res no és per falta de treball, ja que tant els quiats de Pòrtol com l'A juntament mos han ofert fer una representació però com hem dit abans, les discrepàncies hagudes a princípi d'any han ajornat tots els plans que poguessen tenir per en guany.

Així es manifestaren els components del grup de teatre Migjorn els quals mos alegraren que encara que en guany no facin res, ja saben que l'any vinent tornaran a pujar damunt l'escenari per alegrar-més un parell d'hores amb la seva representació. Miquel Bosch.--

MORT DE JOSEP M^A SUREDA BLANES

Dia 26 d'Abril morí a Barcelona el nostre científic i escriptor Josep Maria Sureda i Blanes. Va néixer a Artà l'any 1890. Va estudiar la mateixa carrera que son pare: farmàcia, però segons sembla no era el que més li va interessar. De jove va treballar a Alemanya, concretament a Múnic amb el professor Wieland i més tard a Zúric amb Staudinger, tot dos premis NOBEL. També fou director d'Indústries Agrícoles de Mallorca. Acuf es demostrà el seu interès per promocionar la indústria a Mallorca treballà a una sèrie de revistes internacionals i va fer estudis de la figura de físic mallorquí Vicent Mut, un dels més importants del segle XVII, és important la seva lluita per elevar el nivell cultural del país sense que li importàs gens el govern o la forma de pensar del país. Ressent un personatge com va ésser és lòric que

es relacionàs amb gent de les lletres com Costa i Llobera, Maria Antònia Salvà, i fins i tot gent castellana com Ortega y Gasset. Va escriure, entre moltes obres, Petites històries, Mallorca i la tradició tècnica, etc

Passant ja a la part literària va ésser nomenat doctor "Honoris Causa" per la Universitat de Palma. Per la gent entesa, diuen que és un dels millors prosistes del temps. És admirable la seva capacitat de treball i la dificultat que suposaria escriure i a la vegada treballar nel món científic. Va fer treballs a prestigioses Universitats europees com poden ésser Venècia i Florència que segons sembla són les que més li agradaren.

Vull dir que jo no coneix molt aquest meravellós home, però nel que he llegit a diaris, revistes i enciclopèdies (que és d'allà on he tret aquest escrit) vull dir que pens que va ésser un gran home que

m'hagués agradat conèixer, i crec que el seu treball durant tota la seva vida, bé a la química o a la cultura mallorquina, és d'admirar i d'agrair.

Al Cel sia
Biel Vich

I TROBADA DE GLOSADORS DE MALLORCA

PÒRTOL 13 de JULIOL
a les 21'30

IMATGES

DE

LA

VILA

02.V.0764

Això tan sofisticat no és ni el títol de cap composició "tecno" ni el model nou de cap computadora. Són les xifres de referència de l'Inventari de monuments prehistòrics de les Balears corresponents, com podeu veure en les fotos, a un antic camí de Marratxí. I encara que ho paresqui no és un camí de carro cualsevol, aquest és obra dels romans. De fet, si vos hi fixau, veureu que té una estructura especial, sobretot en les pedres transversals. I si el voleu contemplar d'aprop -val la pena- basta que aneu al paratge anomenat "Sa Bomba" i atravesseu les vies del tren. És el mateix camí que corre paral·lel a la carretera d'Inca i per on voltros heu anat.

Piel.--

